СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ – СВИЩОВ

СЪЮЗ НА УЧЕНИТЕ В БЪЛГАРИЯ – КЛОН СВИЩОВ

НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКА
КОНФЕРЕНЦИЯ

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ – 30 ГОДИНИ СЛЕД НАЧАЛОТО НА ПРОМЕНИТЕ

Свищов, 22 ноември 2019 г.

Сборник с доклади

Конференцията е посветена на 75 години от създаването на Съюза на учените в България

Академично издателство „Ценов“
Свищов
2020

ПРОГРАМЕН КОМИТЕТ

Доц. д-р Иван Марчевски – Ректор на СА „Д. А. Ценов“ - Свищов
Проф. д.б.н. Диана Петкова – Председател на Съюза на учените в България
Доц. д-р Тодор Кръстевич – Зам. ректор „Научноизследователска и проектна дейност“ на СА „Д. А. Ценов“
Доц. д-р Красимира Славева – Председател СУБ – клон Свищов

ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ

Проф. д-р Атанас Атанасов
Доц. д-р Христо Сирашки
Доц. д-р Пепа Стойкова
Гл. ас. д-р Зоя Иванова
Гл. ас. д-р Любка Илиева

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ

Председател:
Проф. д-р Атанас Атанасов
Членове:
Проф. д-р Поля Ангелова
Проф. д-р Маргарита Богданова
Доц. д-р Красимира Славева
Доц. д-р Христо Сирашки

НАУЧНИ СЕКРЕТАРИ
Гл. ас. д-р Зоя Иванова
Гл. ас. д-р Любка Илиева

Публикуваните материали са рецензирани. Авторите носят отговорност за съдържанието на материалите, изразените мнения, използваните данни, цитираните източници и езиковото оформление на текстовете.

ISBN 978-954-23-1815-6

СЪДЪРЖАНИЕ

ИКОНОМИКС, ФИНАНСИ, ЗАСТРАХОВАНЕ, СОЦИАЛНО ДЕЛО

Напълно автоматизирания луксозен комунизъм – опит за подмяна на идеологията с технология
Проф. д.н. Борислав Борисов, докт. Дмитрий Лем 7

Бюджетно осигуряване на националната сигурност – състояние и тенденции за периода 2010 – 2019 г.
Проф. д-р Андрей Захариев, ас. д-р Стефан Станимиров, докт. Русалин Русалинов.....18

За информационното общество в България – 30 години след началото на промените
Проф. д-р Йордан Василев 27

Човешките ресурси в здравеопазването (2009-2019 г.)
Доц. д-р Анастасия Марчева, гл. ас. Милена Владимирова.....35

Реформата в българското данъчно облагане и икономиката в сянка
Доц. д-р Валентин Милинов 43

Надзор върху застрахователната дейност в България в контекста на защитата на интересите на застрахованите
Доц. д-р Венцислав Василев 51

Българската икономика преди и след 30 години: източници на растежа
Доц. д-р Вера Пиримова 58

Глобализацията на съвременната икономика и мястото на България в нея
Доц. д-р Людмил Несторов 67

Осигурително-технически аспекти на взаимовръзката „вход – изход“ през призмата на адекватността и еквивалентността на пенсионноосигурителната система в България
Доц. д-р Пламен Йорданов, докт. Жанета Ангелова 76

Застраховането като възможност за осигуряване на допълнителен доход на хората в надработоспособна възраст
Доц. д-р Румен Ерусалимов 84

Конвергенция на финанси и застраховане в България –
проявления, тенденции, възможности
Доц. д-р Стоян Проданов.....93

Анализ на показателите за капиталова адекватност на банките
в България през периода 2007 – 2018 г.
Гл. ас. д-р Аглика Кънева 102

Еволюция на държавния надзор върху застрахователната
дейност в България
Гл. ас. д-р Анелия Панева 113

30 години пазарна икономика в България: ефекти върху заетостта
Гл. ас. д-р Елка Сярова.....121

Оценка състоянието на задлъжнялостта в подсектор
„Местно самоуправление“
Гл. ас. д-р Петко Ангелов, докт. Силвия Заркова.....129

Развитие и усъвършенстване на институционалната структура
на пазара на труда в България
Гл. ас. д-р Таня Илиева 137

Пъзел с изменчивостта – методология за тестване на БФБ
Гл. ас. д-р Цвета н Павлов 144

Осигуряване в Универсален пенсионен фонд – състояние
и възможности
Ас. д-р Йордан Йорданов.....153

Инвестирането във ВЕЦ като важен възобновяем енергиен източник
в България
Ас. д-р Стефан Станимиров, докт. Мирослав Костадинов.....161

Мястото на преките чуждестранни инвестиции
в българската икономика
Ас. Елица Петкова.....168

Парите – начален и краен стимулатор и ограничител на банковото
външнотърговско посредничество (Финансово-правни аспекти)
Ас. Игнат Папазов 177

Стрес тестовете на българската банкова система в контекста
на регулаторните изисквания на Базел III
Докт. Беатрис Любенова 184

Инвестиционните банки и ипотечните облигации
Докт. Борислав Киров 196

Презастраховането като инструмент за управление на риска
Докт. Вахан Бохосян 205

Отражение на петролните ценови шокове върху световната
икономика
Докт. Даниел Тунчев 211

Българският модел на системата „бонус-малус" и поредното
предизвикателство пред застрахователните компании
Докт. Михаела Монова 220

Проблеми и предизвикателства пред холдинговите дружества
в България
Докт. Теодора Цветкова 228

СЧЕТОВОДСТВО, КОНТРОЛ, АНАЛИЗ, СТАТИСТИКА

Същност и възможности за счетоводно отчитане
на специализираните пенсионни резерви в пенсионноосигурителните
дружества
Проф. д-р Атанас Атанасов 239

Съвременната агростатистика в България – началото
Проф. д-р Поля Ангелова 247

Стандартизация на счетоводството в предприятията от публичния
сектор в Република България
Доц. д-р Венцислав Вечев 255

Значими изменения в счетоводството в резултат на настъпилите
социално-икономически промени през последните 30 години
Доц. д-р Галина Чиприянова 261

Структурните промени в българската икономика и влиянието им
върху външната търговия и икономическия растеж
Доц. д-р Красимира Славева 270

Първи период в развитието на статистическия анализ
на „Отдалечени наблюдения“ ("OUTLIERS")
Доц. д-р Любомир Иванов **281**

Оценка на достъпа до интернет в дейността на предприятията
Доц. д-р Маргарита Шопова **288**

Стопански счетоводен анализ на ефективността и финансовата
стабилност на предприятието
Доц. д-р Марко Тимчев **296**

Правни аспекти на трансферното ценообразуване при данъчно
облагане в Р България
Доц. д-р Пенко Димитров **305**

Дуално или триално обучение по контролни дисциплини във висшето
образование – проблеми и предимства
Доц. д-р Пепа Стойкова **313**

Сравнителен анализ на финансирането на висшето образование
в страните от Европейския съюз
Доц. д-р Пламен Петков **324**

Предизвикателства пред одиторите в контекста на разширеното
докладване
Доц. д-р Силвия Костова **333**

Оценката на риска при извадковото изучаване в одита
Доц. д-р Стела Касабова **341**

Развитие на контрола върху акцизите през последните 30 години
Гл. ас. д-р Жельо Желев **347**

Мрежов модел за пътуване в България с БДЖ при планиране
на маршрут за пътуване с прикачване
Гл. ас. д-р Миглена Иванова **355**

Счетоводната професия в перспектива – умения и компетенции
Гл. ас. д-р Радосвета Кръстева-Христова **364**

Оценка на икономическото сближаване между областите в България
Гл. ас. д-р Тихомир Върбанов **371**

Проблеми при прилагането на разширения критерий на Дики-Фулър
Ас. д-р Евгени Овчинников 379

МЕНИДЖМЪНТ, МАРКЕТИНГ, МЕЖДУНАРОДНИ ОТНОШЕНИЯ ПЛАНИРАНЕ, ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Comparative Analysis of the Competitiveness of the Balkan Countries
Prof., PhD Lyubcho Varamezov.....387

Lean Management във висшето образование
Проф. д-р Маргарита Богданова 394

Стратегическият маркетингов мениджмънт – перспектива
за развитие на туристическите бизнес организации в България
Доц. д-р Ваня Григорова 403

Приложение на Big Data анализа за защита на информацията
Доц. д-р Веселин Попов, доц. д-р Петя Емилова 411

Проблемът с текучеството на персонала в българските предприятия
Доц. д-р Галина Захариева, докт. Дритон Сюлча.....419

Управление на преживяванията на персонала – фактор
за организационно развитие
Доц. д-р Ирена Емилова, гл. ас. д-р Милен Динков.....427

Подобряване на отрасловата свързаност чрез изграждане
на железопътния участък по коридор № 9
Доц. д-р Камен Петров, докт. Радослав Костев 436

Потенциал на индустриалния интернет за нещата за подобряване
на производствените процеси
Доц. д-р Наталия Маринова 445

Професионалното обучение и особености на системата
за професионално образование и обучение
Доц. д-р Христо Сирашки 453

Повишаване качеството на обслужване на клиенти чрез въвеждане
на нови технологии в търговията
Гл. ас. д-р Венцислава Минкова.....465

Предимства на гъвкавото управление на проекти и въздействието върху проектния риск
Гл. ас. д-р Евелина Парашкевова.....473

Социално-икономически промени - управленски аспекти
Гл. ас. д-р Елена Йорданова 481

Приложение на web 2.0 технологиите за споделяне на научни изследвания, ресурси и резултати
Гл. ас. д-р Кремена Маринова-Костова.....487

Съвременни предизвикателства пред управлението на регионалното развитие в Република България
Гл. ас. д-р Методи Иванов.....495

Маркетингови комуникации на българския бизнес в дигитална среда
Гл. ас. д-р Мирослава Ценкова 502

Местното самоуправление в България – някои основни постановки
Гл. ас. д-р Юлиян Господинов 510

Степен на интегрираност на приоритетите за интелигентна специализация в плановите документи
Ас. д-р Мариела Стоянова 518

Концепция за многостепенно управление: възникване, развитие, перспективи
Докт. Димитрина Проданова.....524

Развитие на електронната търговия в България през последните 30 години
Докт. Михаела Маркова.....533

ИКОНОМИКА НА ОТРАСЛИТЕ

Устойчивост в развитието на туризма в националната бизнес среда
Проф. д.ик.н. Таня Горчева 543

Българската индустрия – тридесет години по-късно
Проф. д-р Анета Денева.....551

Подпомагане на доходите на производителите от аграрния сектор
Доц. д-р Виолета Блажева 560

Съвременни измерения на управлението на талантите
Доц. д-р Искра Пантелеева 566

Значение на инфраструктурните коридори за регионалното икономическо развитие на България
Доц. д-р Камен Петров 574

Изследване на възможностите за развитие на туристическа дестинация „Свищов“
Доц. д-р Любка Илиева 583

Градско земеделие – алтернатива или необходимост
Доц. д-р Марина Николова 592

Теоретико-приложни аспекти на мърчандайзинга в българската търговска практика
Доц. д-р Петранка Мидова 603

Туристическите агенти, резервационните услуги на туроператорите и свързаните с тях дейности в България 30 години след началото на промените
Доц. д-р Петя Иванова 611

Изследване необходимостта от придобиване на търговски умения по женско предприемачество
Доц. д-р Светослав Илийчовски, доц. д-р Теодора Филипова 618

Бизнес среда и предприемаческа дейност на българските пивоварни предприятия
Доц. д-р Сергей Найденов 626

Атрибутивно анализиране на асортиментното разнообразие в точките на продажби
Доц. д-р Симеонка Петрова 634

Периодът на прехода – 30 години растеж на регионалните дисбаланси
Доц. д-р Тихомир Личев 642

Социална работа и социално предприемачество
Гл. ас. д-р Ваня Ганева 652

Анализ на сезонността в търговията
Гл. ас. д-р Венцислав Перков 660

Разкриване на нефинансова информация от големите български държавни предприятия
Гл. ас. д-р Емил Николов 667

Подходи за управление на риска в търговските предприятия
Гл. ас. д-р Зоя Иванова 676

Проблеми и предизвикателства пред развитието на туризма в България
Гл. ас. д-р Любомира Тодорова 684

Развитие на туристическа дестинация България като част от интернационалния туристически пазар
Гл. ас. д-р Павлин Павлов 690

Анализ на предприемаческите нагласи в България
Ас. д-р Ивайло Костов 698

Устойчиво развитие на българската индустрия
Докт. Айтен Сабри 706

Значение на пътната инфраструктура като фактор за подобряване състоянието на горскостопанските предприятия
Докт. Руслан Коларов 714

Анализ на възможни решения за преодоляване на височинните ограничения и ограниченията в газенето през канала море-езеро за по-големи плавателни съдове създавани от Аспарухов мост
Инж. Дойчин Ников, Красимира Вангелова 722

НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКА КОНФЕРЕНЦИЯ

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ – 30 ГОДИНИ СЛЕД НАЧАЛОТО НА ПРОМЕНИТЕ

Свищов, 22 ноември 2019 г.

Сборник с доклади

Конференцията е посветена на 75 години от създаването на Съюза на учените в България

ISBN 978-954-23-1815-6

Издателство и печат: Академично издателство „Ценов”
Свищов, ул. Градево № 24

740

СОЦИАЛНА РАБОТА И СОЦИАЛНО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Гл. ас. д-р Ваня Ганева
катедра „Социални и правни науки“,
СА „Д. А. Ценов“ – Свищов,
v.ganeva@uni-svishtov.bg

Резюме: *Икономическите трансформации в дадено общество винаги са съпроводени с множество социални проблеми (бедност, безработица, социално изключване, девиантно поведение и други), които от своя страна пораждат потребността от социална работа. Социалното предприемачество е тясно свързано със социалната работа, тъй като то се явява средство за разрешаване на тези проблеми посредством:*

- *генериране на средства за финансиране на неправителствените организации, които са ангажирани със съответния социален проблем;*
- *осигуряване на работни места за социално изключени слоеве от населението;*
- *предлагане на социални услуги за уязвимите групи.*

Социалното предприемачество има важен принос за интеграцията на хората в неравностойно положение в обществото.

Ключови думи*: социална работа, социален контрол, социални проблеми, социално предприемачество, социална и солидарна икономика.*

JEL: *L26.*

SOCIAL WORK AND SOCIAL ENTREPRENEURSHIP

Vanya Ganeva, Chief Assistant Professor, Ph.D.,
Department of Social and Legal Sciences,
D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov,
v.ganeva@uni-svishtov.bg

Abstract: *The economic transformations in a society are always accompanied by multiple social issues (poverty, unemployment, social exclusion, deviant behaviour, etc.), which in turn raise the need for social work. Social entrepreneurship is closely related to social work, as it is a means of solving these issues by:*

• raising funds for financing non-governmental organizations that are involved in the relevant social issue;

• providing jobs for socially excluded layers of the population;

• offering social services to vulnerable groups.

Social entrepreneurship contributes greatly to the integration of disadvantaged people into society.

Key words: *social work, social control, social issues, social entrepreneurship, social and solidarity economy.*

JEL: *L26.*

Въведение

Икономическите трансформации в дадено общество винаги са съпроводени с множество социални проблеми (бедност, безработица, социално изключване, отклоняващо се поведение - престъпност, наркозависимости и други), които от своя страна пораждат потребността от социална работа. В съвременните условия, в световен мащаб се признава, че социалната работа насърчава социалната промяна, както и разрешаване проблемите, свързани с човешките взаимоотношения и развитието на способностите на хората. Принципите на човешките права и социалната справедливост са фундаментални за социалната работа (Smith, 2010).

Като професионална дейност социалната работа е призвана да оказва помощ на тези, чиито психологически и физически ресурси са недостатъчни, а способностите им да разрешават самостоятелно своите трудности са ограничени (Тодорова, 2010, с. 66). Целта на настоящия доклад е да проследи връзката между социалната работа като помагаща дейност и социалното предприемачество като възможност за разрешаване на различни социални проблеми.

Социалната работа като форма на социален контрол в обществото

Социалната работа е свързана с реализиране на специфична помощна дейност от лица и институции, осъществявана от трите сектора – публичния, частния и неправителствения, насочена към решаване на социалните проблеми на лица, групи и общности, уязвими, в неравностойно социално положение (Георгиева, 2005, с. 66). Социалните проблеми, стоящи преди всичко в полезрението на социалната работа са: бедност, безработица, социално изключване, дискриминация, физически или ментални увреждания, отклоняващо се поведение (престъпност, алкохолизъм, наркомания, домашно насилие), кризисни събития в живота на индивида и др. (Ганева, 2019, с.20).

Основните характеристики на социалната работа в началото на 21 век, според нас, могат да се сведат до следното:

- засилване на антидискриминационния аспект на социалната работа - ангажиране с правата на различни рискови групи;
- разширяване кръга на социалните проблеми, стоящи в полезрението на социалната работа;
- разнообразяване на използваните форми, технологии и методи на работа;
- разширяване обхвата на клиентите на социална работа – в настоящите условия клиент е всеки субект, който има проблеми, с които не може да се справи самостоятелно – индивид, група, общност;
- акцент върху повишаване автономността на клиентите.

Както посочва М. Мирчев (2003) социалната работа осъществява функции, свързани със социалния контрол в рамките на обществото – тя принуждава към определено поведение, налага санкции, в случаите, когато е необходимо (например върху родители, които не полагат грижи за децата си; върху съпруг, който малтретира съпругата си и т.н); предпазва от дискриминация и отхвърляне (по пол, възраст, раса, етнос), съблюдава за спазването на гражданските права. Социалният работник е представител на обществото – на институциите му, на закона, на ценностната система в него, а подпомаганият е „обект" на въздействие, на дисциплиниране, на чувство за обществена отговорност, както и респект към институциите.

Социалният контрол се явява важно условие за ефективното функциониране на социалната система. Той включва методите за въздействие на обществото върху нежелателните форми на поведение с цел тяхното елиминиране и минимизация (Гилинский, 1992, с. 66). В тази връзка социалната работа се явява част от социалния контрол, тя се реализира както от държавни институции, така и от неправителствени организации, които да се ангажират с оказването на помощ на рисковите групи. В. Е. Кри отбелязва, че с модернизиране на обществото социалната работа се пренасочва от неформалната към формалната сфера, от доброволческите към държавните агенции (Кри, 2008, с. 316).

Социалната работа е ориентирана към промени в индивидите, институциите и обществото като цяло, към търсене и използване на средства, технологии, пътища за компетентно решаване на определен кръг социални проблеми, към създаване на условия за социална сигурност, за нормално социално функциониране и удовлетворяване потребностите на хората.

Ефективната социална работа повишава благосъстоянието на хората и допринася за формирането на човешкия капитал, който се явява важен фактор за реализиране на целите на обществото. Социалната работа следва да се разглежда като инвестиция в човешкия капитал и да се отчита обстоятелството, че икономиката губи ресурси, ако на социалната сфера се гледа единствено като разход за обществото (Димова, Кусев, 2003, с. 61).

Социалното предприемачество в България

Социалното предприемачество е тясно свързано със социалната работа, тъй като то се явява средство за разрешаване на различни социални проблеми чрез:

- генериране на средства за финансиране на неправителствените организации, които са ангажирани със съответния социален проблем – например интеграция на хора с увреждания, защита на пострадали от домашно насилие и т.н.;
- осигуряване на работни места за социално изключени слоеве от населението (бедни; лица, преодолели алкохолна и наркотична замисимост и др.);
- предлагане на социални услуги за уязвимите слоеве от населението (например възрастни хора, бездомни, деца и др.).

Стимулирането му дава възможност за създаване на иновативни модели на социални услуги, насочени към уязвимите групи в обществото. Социалното предприемачество се свързва с въвеждане на нови механизми за разрешаване на съществуващите социални проблеми по отношение на лицата с увреждания; младежите, лишени от семейна подкрепа; дълготрайно безработните лица; хората, страдащи от различни зависимости; лицата от малцинствени групи и др. То има общи характеристики със сферите на традиционното предприемачество и благотворителността: от първото се различава по своята насоченост към социални цели, а от благотворителността, по икономическия характер на дейността си – достигане на целите чрез организация на предприемаческа дейност.

Голяма част от политиките в съвременните европейски общества са насочени към социално включване на уязвимите групи, т.е. към осигуряване на достъп до възможности и ресурси, необходими за пълноценното участие в икономическия, социалния и културния живот. Социалното включване е формулирано като една от целите в Стратегията на ЕС за устойчив растеж през следващото десетилетие – „Европа 2020“.

Социалното предприемачество подпомага социалното включване на уязвимите групи чрез осигуряване на заетост, подобряване на техния жизнен стандарт, предоставяне на услуги и други форми на подкрепа. То представлява дейност, ориентирана не само към печалба, но и към постигането на социални цели, свързани с благоденствието на цялото общество и определени социални групи в неравностойно положение.

В стратегията „Европа 2020" част от концепцията за приобщаващ растеж е интервенция чрез развитие на пазара на труда, включително посредством социална икономика и социално предприемачество. В България също се акцентира върху развитието на социалната икономика - създаване на нови и подкрепа на съществуващи предприятия. Социалните предприятия са дефинирани като основна икономическа единица на социалната икономика, която стои между частния и публичния сектори. Част от социалната икономика са всички предприятия, които имат социални цели – кооперации, асоциации, взаимоспомагателни дружества, фондации, сдружения, НПО, които извършват стопанска дейност и др. (Куманова, Шабани, с. 8-11).

Подкрепата, която социалното предприемачество предоставя е под формата на (Шабани, Алексиева, 2016, с.15-17):

a) осигуряване на заетост на представители на уязвима група;
b) предоставяне на услуги на пазарен принцип, пряко предназначени за задоволяване нуждите на уязвимите групи;

в) генериране на приходи от стопанската дейност, които се реинвестират в разширяване на подкрепата за уязвимата група;

c) съчетаване и на трите подхода – което в случая със социалните предприятия на нестопанските организации е най-често използвания подход.

В България, в последните години, се приемат редица документи, свързани със социалното предприемачество. През 2011 г. бе приета Националната концепция за социална икономика, която представлява израз на намеренията на държавата за утвърждаване на предприятията и организациите в тази сфера. На основание на нея е оформен План за действие по социална икономика 2018-2019 г., който включва 5 приоритета със съответните действия (План за действие, 2019):

1. Повишаване осведомеността на заинтересованите страни относно същността и функционирането на социалната икономика (провеждане на информационни кампании за популяризиране на социалното предприемачество; разработване на каталог с добри практики на социални предприятия, въвеждане на инструменти

за наблюдение и мониторинг на приноса на социалните предприятия за повишаване качеството на живот на целевите групи, организиране на ежегоден европейски форум на социалните предприятия и др.).

2. Създаване на подкрепящи структури за социалната икономика и социалните предприятия (създаване и поддържане на електронна платформа в подкрепа партньорствата и съвместната дейност на социалните предприятия).
3. Информационно осигуряване на социалната икономика (актуализиране и поддържане на националната база данни за социалните предприятия към МТСП, актуализиране и разширяване на интернет страницата по социална икономика).
4. Създаване на благоприятни условия за образование, обучение и изследвания в подкрепа на социалната икономика (провеждане на анкетни проучвания сред заинтересованите страни за възможностите за разработване на учебни програми и проекти в областта на социалната икономика; провеждане на семинари, кръгли маси по различни теми, свързани със социалната икономика; приемане на индекс за измерване на средата, резултатите и тенденциите в развитие на социалното предприемачество на национално ниво и др.).
5. Създаване на благоприятна среда, стимулираща развитието на социалната икономика (разработване, представяне и обсъждане на Закон за предприятията на социална и солидарна икономика и Правилник към него).

В сила от 22.03.2019 е Закон за предприятията на социалната и солидарна икономика. Той дефинира същността и ролята на социалните предприятия като стопански организации с различна ценностна насоченост, постигащи едновременно икономически и социални резултати. В закона се регламентира, че субектите на социалната и солидарна икономика са кооперациите, юридическите лица с нестопанска цел и социалните предприятия. Преимущество на социалните пред икономическите цели; сдружаване в обществена и/или колективна полза; прозрачно управление; независимост от органите на държавната власт; участие на членовете и/или работниците при вземане на решения са основни принципи на социалната и солидарна икономика.

Заключение

Въпросът за социалното предприемачество като средство за разрешаване на различни социални проблеми е особено актуален в съвременните условия. То е обект на изследване в световен мащаб в последните десетилетия като за целта има създадени научно-изследователски центрове от типа на: Център за социални иновации в Станфорд, Център за социално-предприемачески инициативи – Харвард, Институт за социално предприемачество – Оксфорд и др. (Нарлева, 2011, с.7).

Както посочват някои автори, предприятията на социалната икономика в различните си форми имат важно значение за повишаване конкурентноспособността и ефективността на европейската икономика (Chaves & Monzon, 2012, с.4). Ролята на социалното предприемачество е особено важна за интегриране на групи със затруднения при намиране на работа - например хора с умствени или физически увреждания, изключени от пазара на труда за дълъг период от време. В този смисъл то допринася за социално приобщаване и включване. Все повече експерти разглеждат социалното предприемачество и социалната икономика като възможен път към устойчиво развитие на обществото, свързано със съхраняване на екологичното равновесие и ефективно регулиране на социално-икономическата среда (Пряжникова, 2014, с. 86).

ЛИТЕРАТУРА

Ганева, В. (2019). Основи на социалната работа (второ преработено и допълнено издание). Свищов.

Георгиева, Б. (2005). Утвърждаване на европейските стандарти в социалната работа с деца и семейства в България. В: Социална работа с деца и семейства. София.

Гилинский, Я. (1992). Социология девиантного поведения и социального контроля: краткий очерк. Рубеж, № 2.

Димова, Д., И. Кусев. (2003). Социална политика и социални дейности (анализи, есета, технологии). София.

Кри, В. (2008). Социална работа и общество. В: Антология Социална работа (превод от английски), съст. Мартин Дейвис, София.

Куманова М., Н. Шабани. Анализ на социалното предприемачество в България. с. 8-11. URL: http://www.znanielovech.org/Analiz_inovacii.pdf

Мирчев, М. (2003). Ролята „посредник“ на социалния работник. http://www.assa-m.com/ipub_st1.php

Нарлева, К. (2011). Социалното предприемачество. Варна.

План за действие по социална икономика 2018-2019 http://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=889 (18. 09. 2016)

Пряжникова, О. Н. (2014). Социальная и солидарная экономика: возможности для устойчивого развития. Экономические и социальные проблемы России. №2, 86-107.

Тодорова, К. (2010). Одит на човешките ресурси в сферата на социалните услуги. Шумен.

Шабани, Н. П. Алексиева. (2016). Социалното предприемачество като възможност за обезкуражените млади хора. Уницеф София, https://www.unicef.bg/assets/PDFs/2016/BCNL_Analysis_FINAL.pdf

Chaves, R., J. L. Monzon. (2012). Социалната икономика в Европейския съюз. Обобщение на доклада, изготвен за Европейския икономически и социален комитет от международния център за изследвания и информация за публичната икономика, социалната икономика и икономиката на кооперациите (CIRIEC). http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/a_ces11042-2012_00_00_tra_etu_bg.pdf /

Smith, R. 2010. Social Work, Risk, Power. Sociological Research Online. Vol.15(1) http://www.socresonline.org.uk/